

Omverdensanalyse

Det Jyske Musikkonservatorium 2018

Indledning

Nærværende omverdensanalyse tager udgangspunkt i Det Jyske Musikkonservatoriums situation ved udløbet af Rammeaftalen for 2015-2018. Omverdensanalysen danner grundlag for formulering af konservatoriets strategi 2019-2022, som vil være udgangspunkt for ny rammeaftale mellem DJM og Kulturministeriet.

Videngrundlaget for omverdensanalysen er resultaterne af DJMs aktiviteter, som blandt andet er afrapporteret i årsrapporterne for 2015-2017, de gennemførte undervisningsmiljøundersøgelser og arbejdspladsvurderinger, dimittendundersøgelser, undervisningsevalueringer, beskæftigelsesstatistikker, aftagerpanelreferater, rapporten "De Kunstneriske Uddannelser" og en løbende dialog med omverden.

Denne omverdensanalyse er startskuddet til de drøftelser med Kulturministeriet, der skal lede frem til en kommende strategi. Det vil blandt andet ske på baggrund af de tanker og konkrete forslag, der er formuleret i notatet "Fælles målsætninger for Kulturministeriets kunstneriske uddannelsesinstitutioner". Disse målsætninger er resultatet af en længerevarende møderække mellem ministeriet og uddannelsesinstitutionerne, og sigter imod at løfte de udfordringer, der blev gjort rede for i rapporten "De Kunstneriske Uddannelser" (oktober 2017)

Analysen falder i tre dele. Første del ser kort på DJMs nuværende potentialer og udfordringer. Anden del beskæftiger sig med hvilke generelle samfundsforhold med særlig betydning for DJMs mission, der kan tænkes at give DJM nye muligheder og udfordringer i fremtiden. Tredje og sidste del omhandler interessenternes forventninger og behov. Interessenterne bliver inddelt i fem kategorier, og disse kategorier belyses hver for sig.

Institutionens nuværende situation i 2018

De forudgående rammeaftaleperioder har på mange måder rustet DJM rigtig godt til fremtidens opgaver. Der har tidligere været et stærkt fokus på internationalisering, hvilket har bidraget med et internationalt studiemiljø og internationale institutionelle relationer, der betyder at det for DJM nu er oplagt at se internationalisering som et middel snarere end som et mål i sig selv. DJM har endvidere arbejdet intensivt med studerende-centreret læring og aktiv inddragelse af studerende og dette afspejler sig flere steder i denne analyse. For at illustrere DJM's nuværende situation peges der her på tre centrale udfordringer, der på hver deres måde kalder på strategiske svar. Sideordnet med disse udfordringer findes der potentialer, som betyder at institutionen gennem udviklingen af sig selv og i samarbejde med sin omverden kan finde strategiske løsninger på udfordringerne. Disse udfordringer og potentialer bliver vurderet i forhold til mulighederne for indfrielse i afsnittet "Delkonklusion"

Muligheder og udfordringer ved Regeringens udgiftspolitik

Omprioriteringsbidragets økonomiske indhug i bevillingen har bragt DJM i en situation, der kræver et nyt blik på, hvordan institutionen løser sine opgaver. Uden en offensiv strategi for forbedring af institutionens økonomi og skabelse af merværdi kan DJM se frem til at tilpasning og effektivisering bliver de eneste to økonomiske instrumenter, der medvirker til at institutionen løfter sine tre hovedopgaver. Der er derfor et stort behov for, at DJM også i den kommende rammeaftaleperiode lykkes med at skabe nye indtægter og finder flere måder at tilføre institutionen værdi på. Dette skal ske som led i en yderligere faglig styrkelse, således at de økonomiske forbedringer vil betyde at DJM bliver bedre til at løse sine hovedopgaver end hvis institutionen ville have været uden den ekstra værdi. Denne udfordring står DJM godt rustet til at løfte gennem sit mangeårige fokus på entreprenørskab i uddannelserne og gennem den entreprenørielle udvikling af selve organisationen, der har fundet sted i de senere år. Det er derfor ikke kun en udfordring at blive mødt af vigende bevillinger, det er også en mulighed for at skabe en fremtidsorienteret institution, der interagerer med sin omverden på alle felter- også i spørgsmålet om finansiering af uddannelserne.

Stor uddannelsesdiversitet og for lille volumen på kunstnerisk og pædagogisk udviklingsvirksomhed

DJM har nogle uddannelsesmæssige udfordringer, der bunder i den brede portefølje af fagligheder som institutionen indeholder. Udfordringerne består i at kunne sikre vidensopbygning og tilgang til

relevante eksterne fagmiljøer på alle uddannelser. Hvad angår tilgangen til relevante eksterne fagmiljøer er behovet for strategiske løsninger primært knyttet til de studerendes muligheder for at sætte deres viden, færdigheder og kompetencer i anvendelse inden for andre domæner end de traditionelle, samt deres kompetencer i forhold til at kommunikere og interagere med ikke-specialister. Her er potentialet, at DJM i forvejen har mange og stærke omverdensrelationer, der med stor fordel kan inddrages i dette arbejde. Disse omverdensrelationer kan både bidrage til uddannelsernes videngrundlag og skabe mulighed for nye læringsituationer.

Samtidigt betyder DJMs mangfoldighed af uddannelser, at selvom der hvert år igangsættes mere end 10 KUV og PUV projekter på DJM, så er det en relativt lille volumen, hvis det betragtes i et perspektiv fra den enkelte uddannelse. Derfor er der et behov for at KUV, der er en central del af uddannelserne på særligt de skabende uddannelser, bliver udbredt i en større fagkreds. Således at den kunstneriske metode og kritiske refleksion kommer hele uddannelsesporteføljen til gode. I forhold til pædagogisk udviklingsvirksomhed er det særligt de mange forskellige pædagogiske fagmiljøer, der har brug for at kunne sparre med hinanden i større grad, end det er tilfældet i dag.

For begge de to ovenstående udfordringer gælder det, at samarbejdet med de øvrige kunstuddannelsesinstitutioner under Kulturministeriet vil kunne styrke arbejdet betragteligt. Derfor er institutionernes fælles målsætninger af afgørende betydning. Det gælder ikke kun for disse udfordringer. Der er en lang række af potentialer i dette fremtidige styrkede samarbejde.

Kulturministeriets rektorer er i samarbejde med ministeriet kommet op med følgende målsætninger for uddannelserne:

- *At sikre, at dimittenderne får relevant beskæftigelse efter endt uddannelse. Uddannelsesinstitutionerne skal, i løbende dialog med aftagerne, have blik for fremtidens arbejdsmarked og udvikle sine uddannelser med henblik på dette. Uddannelserne skal styrke entreprenørskab som en del af uddannelsen og have blik for samarbejdet mellem kultur- og erhvervsliv*
- *At styrke uddannelsernes kvalitet gennem at udvikle deres vidensgrundlag, udføre kunstnerisk udviklingsarbejde af høj kvalitet og styrke kvalitetssikringen med henblik på, at uddannelserne opnår positive akkrediteringer.*
- *At institutionernes samarbejder med de bedste kunstneriske uddannelsesinstitutioner i verden og arbejder for dette ved at indgå i nationale og internationale faglige netværk og udvekslingsaftaler*
- *At styrke institutionernes rolle som kulturinstitutioner gennem arbejde med formidling og outreach.*
- *At sikre, at alle dele af virksomheden til stadighed er agil og effektiv, og at alle midler tages i brug for at sikre, at administrative og andre hjælpefunktioner er organiseret effektivt, således at den kernefaglige kvalitet i uddannelserne kan fastholdes og styrkes.*

Notatet om de fælles målsætninger giver ligeledes anvisninger på, hvordan dele af DJMs opgaver samt de fælles målsætninger skal opnås. Det handler om et styrket samarbejde, der både bi- og multilateralt skal medvirke til at institutionerne står stærkt i opgaveløsningen.

Disse samarbejdsområder er:

- *Styrket samarbejde om entreprenørskab og andre og andre relevante fag, som f.eks. økonomi, kommunikation, kunstpædagogik mv.*
- *Styrkelse af tværkunstneriske samarbejder, f.eks. tværfaglige produktionsbaserede samarbejder, hvor forskellige fagligheder spiller sammen om en konkret produktion eller interdisciplinære samarbejder. Etablering af fælles curriculære elementer og koordinering på kandidatdelen med tilhørende ECTS point, hvor det er relevant.*
- *Styrket samarbejde med henblik på at styrke videns- og metodeopbygning samt skærpelse af KUV-begrebet og kvalitetssikring af KUV- og PUV-aktiviteter*
- *Styrket samarbejde, vidensdeling og kapacitetsopbygning inden for internationalisering med henblik på hjemtagning af midler fra internationale uddannelsesprogrammer, herunder Erasmus+, Nordplus mv.*
- *Styrket samarbejde om kvalitetssikring og arbejdet med uddannelseskvalitet samt bistand i forbindelse med akkrediteringsprocesser. Der bør sigtes mod udvikling af fælles rammer for kvalitetssikring*
- *Styrket videndeling og samarbejde om deltagerbaserede samskabelsesprojekter/outreach og deres sammenhæng til uddannelsernes indhold.*
- *Styrket samarbejde om de teknisk-administrative opgaver med henblik på øget råderum.*

Delkonklusion

Ovenstående analyse af DJMs nuværende situation kan opsummeres på følgende måde:

Tre centrale udfordringer på DJM	Centrale potentialer på DJM	Vurdering af indfrielsen af potentialerne
Regeringens udgiftspolitik	Skabelsen af merværdi gennem det entreprenørielle fokus i uddannelse og organisation	Arbejdet med dette potentiale er påbegyndt og det vurderes, at det gennem en målrettet og højt prioriteret indsats vil skabe væsentlige bidrag til institutionens faglige og økonomiske bæredygtighed.
Stor uddannelsesdiversitet	Skabelse af nye læringsarenaer og tilgang til viden gennem stærke omverdensrelationer og fælles målsætninger for Kulturministeriets kunstuddannelser	Indfrielsen af disse potentialer er først og fremmest udfordret af at sikre relevansen og den kunstneriske kvalitet i de studerendes praksis i andre domæner end de traditionelle. Denne udfordring er stor og kommer til at kalde på strategiske svar.
For lille volumen på kunstnerisk og pædagogisk udviklingsvirksomhed	Styrkelse af KUV/PUV- kompetencerne gennem tværdisciplinær uddannelse og undervisning i et mangfoldigt miljø for skabende musikere og pædagoger. Samt skabelsen af fælles rammer for vidensformen gennem fælles målsætninger for Kulturministeriets kunstuddannelser	Dette arbejde er påbegyndt i indværende rammeaftaleperiode gennem implementeringen af en ny KUV strategi. Der har skærpet det tværfaglige og tværinstitutionelle perspektiv på forskningen markant. Det vurderes derfor, at DJM står godt rustet til at indfri dette potentiale.

Generelle samfundsforhold

Senmodernitetens muligheder og udfordringer

En kort fremlæggelse af senmoderniteten

Ifølge den britiske sociolog Anthony Giddens¹ kan den nuværende samfundstype beskrives som senmoderne. Det senmoderne samfund kendetegnes ved aftraditionalisering, individualisering, urbanisering, globalisering, ændringer i familiestruktur og kønsroller. Det senmoderne samfund er også

¹ Anthony Giddens, 1995: Modernitetens konsekvenser, Hans Reitzels forlag

præget af store byer, hvis indbyggere er beskæftiget i serviceerhverv, industrialiseringen er for længst gennemført, og den igangværende it-revolution ændrer vores forhold til information.

Det senmoderne samfund kendetegnes ved opløsning af traditioner og traditionelle fællesskaber, samt en individualiseret værdipluralistisk kultur med en stærkt øget refleksivitet. Det senmoderne samfund er præget af selvrealisering, med en endeløs række af valg blandt en næsten lige så endeløs række af muligheder, som betyder stor personlig frihed for individet, men også et næsten overvældende ansvar for at træffe de rigtige valg. Thomas Ziehe² pegede i 90'erne på de konsekvenser dette har for pædagogisk tænkning, med fokus på den dialektiske udvikling af personlig frisættelse og risiko for handlingslammelse og fremmedgørelse.

Siden disse første beskrivelser af det senmoderne er der kommet et yderligere fokus på teknologi, kunstig intelligens og en yderligere radikaliserings af globaliseringens drivkræfter, i de senere år også med et folkeligt modtryk mod visse af globaliseringens konsekvenser.

Teknologisk, økonomisk og kulturel globalisering

Globaliseringen er søgt defineret af en lang række forskere, men der tegner sig et billede af tre centrale dimensioner: teknologisk, økonomisk og kulturel globalisering. Den teknologiske udvikling er overvældende og iøjnefaldende. Ingen sektor i det senmoderne samfund er uberørt af teknologiske innovationer og muligheder (og følgevirkninger i form af udlicitering af jobs, stress-sygdomme mm). Den økonomiske globalisering er ligeledes allestedsnærværende med globale konglomerater, alliancer, pengestrømme og markeder. Tidligere nationale og statslige arenaer markedsliggøres og på individniveau føles konsekvenserne blandt andet i form af den lette adgang til digitale pengetransaktioner og investeringer for privatpersoner.

Mens de fleste forskere er forholdsvis enige om de teknologiske og økonomiske dimensioner, er der større uenighed om hvilke rolle den kulturelle globalisering spiller. Mange er enige om at der er tale om en dialektisk proces, hvor der på samme tid er tale om en global homogenisering og et øget fokus på lokale traditioner, kunstformer og variationer.

Tendenser i og omkring kulturlivet

² Thomas Ziehe og Herbert Stubenrauch, 1996 (ny udgave 2007): *Ny Ungdom og usædvanlige læreprocesser.*, Forlaget Politisk Revy

Hvad betyder disse strømninger i tiden for det danske kulturliv og for de danske kunstuddannelsesinstitutioner? Først og fremmest betyder det at ingen uddannelsesinstitution kan undgå at tage stilling til et væsentligt øget forandringstryk på de tre dimensioner teknologi, økonomi og kulturel globalisering. Selve velfærdsstatskonstruktionen er under forandring og dette mærker kulturlivet også tydeligt. Tidligere tiders forudsigelighed i bevillinger og opdrag er afløst af omprioriteringer og nye ofte diffuse krav – såvel fra bevillingsgivere som fra publikum, aftagere og studerende. Tidligere institutionelle dyder som forudsigelighed, regelmæssighed og definerede arbejdsmarkeder er afløst af behov for agilitet, innovation og entreprenøriel kapacitet.

En succesfuld kunstuddannelsesinstitution i 2018 må således være i stand ikke blot at aflæse hvor den kommer fra og hvilke traditionelle forventninger der stilles til den, men i mindst lige så høj grad at være med til at forme dens omgivelser i samarbejde med en lang række aktører uden for institutionen selv. Man kan sige at den nye tids idealtipeinstitution balancerer mellem et indefrakommende meningsbestemt paradigme og et emergerende paradigme med fokus på samspil med omgivelserne. Dette betyder ligeledes, at hvor kvalitet tidligere var nært knyttet til det indefrakommende perspektiv, så er det i dag i langt højere grad et fænomen, der opstår i mødet mellem institutionen og dens omverden.

Det senmoderne velfærdssamfunds nye udfordringer og muligheder

I det følgende zoomes der ind på tre problemstillinger som både påvirker og skaber nye muligheder for en kunstuddannelsesinstitution som DJM. De tre tendenser er:

1. Frivillighed, civilsamfund og Den nye Professionelle

Som beskrevet ovenfor er senmoderniteten karakteriseret ved nye beskæftigelsesstrukturer og øget refleksivitet. Det fremvoksende samfund er præget af nye identiteter og meningsdannelser. Hvor det i et industrisamfunds-paradigme gav mening at levere kunst og kulturoplevelser som en-vejs kommunikation fra kunstnere til publikum, vil der i fremtiden være tale om langt mere komplekse og samskabende relationer. Grænsen mellem kunstudøvelse og modtagelse er på vej til at blive mere flydende, hvilket igen udfordrer begrebs-par som kunstner><publikum, frivillighed><ansat, amatørisme><professionalisme. Den nye succesfulde kunstner (Den nye Professionelle) skal være i stand til at manøvrere i disse mere flydende relationer, samtidig med at skulle bevare et fokus på høj kunstnerisk udtryksvilje- og evne. Med en befolkning, der må forventes at have mere fritid, bedre helbred, længere levealder og generelt højere refleksivitet vil begreber som kunstnerisk medborgerskab og frivillighed komme i centrum for relationen mellem kunstnere og befolkning.

2. Opblomstring af kunst til nye markeder

Disse nye udviklingstendenser i samfundet skaber grobund for en række nye udtryksformer, der overskrider traditionelle grænser og markeder. Ny teknologi skaber behov for samarbejdende kunstnere, der er i stand til at arbejde tværdisciplinært (såvel inter- som trans-disciplinært) og som kan samskabe med nye målgrupper. Eksempler på dette kan være gaming-og film erhverv, sundhedsfremmende kunstudøvelse, samskabte instant-music begivenheder (fx Det intelligente Kor). Sideløbende med disse emergerende tendenser skaber den kulturelle globalisering også nye arealer, både i form af nye hybride kunstudtryk og i form af revitalisering af klassiske udtryk i nye transkulturelle former. Et eksempel herpå er den enorme vækst i omfanget af vestlig klassisk musik i Asien.

3. Legitimitetsudfordring i kunstlivet

Samtidig med disse mulighedsåbninger er der også en i udgangspunktet mere udfordrende dynamik der spiller ind på DJMs fremtidige handlemuligheder. Det drejer sig om en generel legitimitetsudfordring i kunstlivet. Den hastige udvikling af ny teknologi påvirker alle kunstinstitutioner via et ændret

kulturforbrugsmønstre. Gamle kulturbastioner som DR, museer, trykte medier, kunstuddannelsesinstitutioner m.fl. har ikke længere en given legitimitet. Monopoler opløses, sub-kulturelle udtryksformer understøttes og udvikles, markeds- og blandingsøkonomi muliggøres på flere og ofte overraskende områder. Kunst og kultur fylder ikke mindre i hverdagen - tværtimod, men ingen kulturinstitution kan længere forsvare sin eksistens med blot at pege på sit historiske opdrag. Kunsten og dermed kunst- og kulturinstitutioner skal finde en ny legitimitet forankret i et relevans-baseret univers.

Delkonklusion

DJM arbejder allerede med mange af de muligheder og udfordringer, der er beskrevet i dette afsnit. Det betyder, at organisationen og dens partnere står godt rustet til at udvikle sine uddannelser i retning af et kunstnerisk medborgerskab. Det er dog fortsat en udfordring at sikre enkelte af de centrale kompetencer, der knytter sig til et kunstnerisk medborgerskab. Her er det særligt kompetencen at kunne kommunikere med ikke-fagfæller, som DJMs dimittendundersøgelse viste scorede en smule lavere end andre kompetencer i dimittendernes egne vurderinger. Samtidigt er det en udfordring at sikre at uddannelserne forholder sig skabende og kvalitetsbevidst til udviklingen af nye former og nyt indhold i mødet med borgeren eller publikummet. Her tilbagestår der en udviklingsindsats, der understøtter en kvalitetsbevidsthed hos undervisere og studerende, der ikke finder sine kvalitetsparametre i musikken og dens historie alene, men som metodisk kan udvikle og italesætte kunstnerisk kvalitet i dialog med omverden.

Interessenternes forventninger og behov

DJM opfatter alle borgere i Danmark som interessenter og derfor vil en kortlægning af interessenter naturligvis ikke kunne blive komplet. Denne meget brede forståelse hænger tæt sammen med DJMs tre opgaver; Uddannelse, Forskning og udvikling og at være en kulturinstitution. Disse opgaver betyder at det er helt relevant at anlægge en ambition om potentielt at være værdifuld for alle. Men det giver naturligvis ikke et tilfredsstillende billede af interessenternes forventninger og behov, hvis de alene betragtes som borgere. Derfor vil interessenterne i det kommende afsnit blive belyst i fem kategorier med en efterfølgende delkonklusion der afdækker hvordan DJM står rustet i forhold til at imødekomme interessenternes forventninger og behov

Fem interessentkategorier med eksempler

Offentligheden

- Publikum
- Amatørmusiklivet
- Uddannelsessøgende borgere (potentielle studerende på DJM)
- Borgere der inkluderes i musiske fællesskaber
- Borgere der møder musikken i sundheds- og socialsektoren
- Erhvervsliv og fonde.

Opdragsgivere

- Folketinget
- Kulturministeren

Det udøvende musikliv

- Spillesteder og koncerthuse
- Symfoniorkestre, basisensembler, bands, kapelmestre etc.
- Interesseorganisationer

Det skabende kunstliv

- Komponister, sangskrivere
- Interesseorganisationer
- Spil- og filmindustrien
- Det kunstneriske vækstlag
- Scenekunst

Det undervisende musikliv

- Offentlige musikskoler og MGK
- Private undervisningsvirksomheder
- Folkeskoler, højskoler, efterskoler, oplysningsforbund, folkeuniversiteter
- Professionshøjskoler og universiteter

Offentligheden

Som beskrevet i afsnittet *Frivillighed og Den nye Professionelle* er offentlighedens forhold til kunst under forandring og har været det igennem længere tid. Det betyder en fortsat atomisering af offentlighed, forventninger og behov i relation til kunst og kultur. Der vil i fremtiden nok være behov for at høre de samme musikalske udtryk man møder i dag, og der vil givet vis også være behov for at nogle går til koncerter under de samme former som vi kender i dag. Men det vil ikke kunne stå alene. Der bliver et stærkt behov for at udvikle nye former og udtryk i en tæt dialog med samtiden. De kunstneriske udtryk der forstår at mobilisere publikum og være identitetsskabende vil få langt nemmere ved at få offentligheden i tale. Man kan således ikke betragte kunst som et fænomen der blot skaber mening gennem et budskab der bæres i indholdet. Meningsskabelsen bor i ligeså høj grad i individets relation til kunsten. Er publikum modtager, modstander, deltager, provokatør, eller

medskaber? Dette betyder at der er et stort udviklingsbehov i musiklivet, og det skal afprøves ligesom der skal anvises nye veje for dette gennem kunstnerisk udviklingsvirksomhed.

DJMs potentielle studerende er ligeledes en del af offentligheden og deler for så vidt behov med resten af offentligheden. Dog har de en særlig interesse i at DJM formår at kommunikere uddannelsernes indhold og formål på en sådan måde, at de kan træffe kvalificerede valg om studiested. DJMs nuværende studerende er i denne analyse ikke betragtet som interessenter. Dette skal ses i lyset af at DJM arbejder med en meget omfangsrig og systemisk inddragelse af de studerende i både faglige og strategiske spørgsmål. Denne studentercentrerede læringsmodel som institutionen arbejder efter betyder at de nuværende studerende i udgangspunktet er en så integreret del af institutionen, at det ville være formålsløst at betragte dem som interessenter.

Opdragsgivere

DJMs tre opgaver er tydeligvis stillet til DJM fra politisk side med den forventning at institutionen indgår i det samlede kulturliv og på denne måde er leveringsdygtige i kvalificerede dimittender og relevant viden indenfor de professioner, som DJM uddanner til. Det er på denne måde en forventning at DJM medvirker til at løse nogle af de udfordringer det samlede musikliv måtte have. Samtidigt udtrykkes der et behov for at kunstuddannelser i ord og handling tydeliggør værdien af ikke blot uddannelse, men også kunst i samfundet. Der ses til kunstuddannelser som DJM efter svar på, hvordan kunsten er værdifuld for borgere og samfund og dermed også hvorfor den er væsentlig at beskæftige sig med og investere i.

Det udøvende musikliv

Det udøvende musikliv må i disse år naturligvis forholde sig til offentligheden på samme måde som kunstuddannelser. Derfor vil der være store områder af interessesammenfald mellem disse interessentkategorier. Den øgede nationale og internationale konkurrence der er på området kræver dog også andre kompetencer. Her er der tale om meget specialiserede kompetencer. For spillestederne er det f.eks. vigtigt, at der fortsat er danske kunstnere, der har musikalske og konceptuelle kvaliteter til at få sin samtid i tale og derigennem nå et større og større publikum. De klassiske ensembler og orkestre har brug for danske ansøgere, der kan leve op til internationale standarder og vinde stillinger i orkestrene i en verden hvor ansøgere kommer fra hele verden. Det er med andre ord ikke præcis de samme behov der findes hos interessenterne på området. Men det som de har tilfælles

er, at de har et stort behov for at leve op til nogle musikalske kvalitetsparametre, der er kendetegnende for den enkelte stilart og udtryksform. Samtidigt er der på området en udvikling i gang, der påvirker kvalitetsparametrene og betyder at behovene på sigt også vil ændre sig. Et eksempel på sådan en udvikling er kommunernes behov for at anvende symfoniorkestene som et strategisk redskab i kulturudviklingen af byerne. Det betyder at opgaverne i et symfoniorkester ikke længere er begrænset til at spille godt torsdag aften, men også byder på en lang række af formidlingsopgaver rundt omkring i kommunen og i fremtiden vil tendenserne inklusion, samskabelse og frivilligheds-mobilisering også nå dette område.

Det skabende kunstliv

Denne kategori er særligt kendetegnet ved at have to forskellige typer af markeder. På den ene side et marked med etablerede støttestrukturer og forretningsmodeller, og på den anden side et emergerende marked med nye teknologier, nye udtryksformer, nye forretningsmodeller og næsten ingen støttestruktur. På den ene side finder man typisk komponister og sangskrivere, der enten modtager kunststøtte eller sælger deres produktioner ad etablerede kanaler. Samtidigt finder man på det emergerende marked film- og spilkomponister, musikalske appudviklere og forskellige transdisciplinære udtryk. Det vil ofte være sådan at den enkelte aktør arbejder på begge markeder og i veks-lende intensitet. Derfor er der et stort behov for at aktørerne forstår at arbejde entreprenørielt, transdisciplinært og i arbejdsformer der er traditionelle for den enkelte udtryksform.

I takt med at det emergerende marked vokser sig stærkere og stærkere vokser der ligeledes nye kunstforbrugere op. Disse nye forbrugere har bl.a. været vant til aktiv deltagelse i kunst gennem teknologier der har været tilgængelige på et hvilket som helst tidspunkt af døgnet og hvor end det skulle være. Det er derfor på mange måder sandsynligt at de nye forventninger fra offentlighedens side som er beskrevet tidligere i analysen vil skabe ændrede behov for denne interessentkategori. Viden om hvordan man som kunstner arbejder med at kontekstualisere sit arbejde og mobilisere sit publikum bliver vigtige redskaber for de skabende musikere i fremtiden.

Det undervisende musikliv

I august 2017 udkom rapporten Musikskolerne i Danmark, som var resultatet af musikskoletænketankens arbejde. Rapporten peger på en række muligheder og udfordringer som musikskolesektoren står overfor nu og i de kommende år. Der er blandt andet brug for nye undervisningsformer, der forholder sig til både samtidens ungeliv og institutionslandskab. Der peges ligeledes på, at samarbejdet med dagtilbud og folkeskoler styrkes yderligere både strukturelt og fagligt. Der er generelt et

klart behov for at styrke musikskolernes anknytning til det øvrige samfund, både gennem institutionelt samarbejde, og i høj grad også gennem at nå nye brugergrupper al den stund at musikskolesektoren i øjeblikket primært når den "hvide" øvre middelklasse. Der er således behov for, at der er tilstrækkelig udviklingskraft og kompetence tilstede i sektoren, for at disse opgaver kan løftes. Her er det særligt kompetencer for refleksion og udvikling der er brug for, og der efterspørges uddannelsesmæssige svar på disse kompetencebehov.

På samme tid vokser markedet for privatundervisning i disse år. Dette marked indeholder både traditionel soloundervisning, sammenspil og også undervisning der har målsætninger om social mobilitet og trivsel. Dog er det soloundervisningen, der ligesom på musikskoleområdet udgør den største del. Det private marked for musikundervisning begynder at organisere sig i store internationale netværk, der gennem digitale løsninger og central administration kan tilbyde decentral musikundervisning til konkurrencedygtige priser. Når man sammenholder dette med de faglige potentialer, der ligger i digitaliseringen, så er det forventeligt at væksten på dette marked vil medføre markante forandringer på musikundervisningsområdet. Helt konkret tyder det på at efterspørgslen på soloundervisning i stigende grad vil blive løst på det private marked, samtidigt med at musikskolerne i stigende grad løfter bredere kulturelle opgaver og stiller fællesskabsorienterede læringsmiljøer til rådighed. Denne udvikling giver mulighed for en musikundervisningssektor med større diversitet bestående af aktører der i højere grad kan specialisere sig. Tendensen er naturligvis nemmest at spore i nærheden af de større byer. Men netop digitaliseringens muligheder for online-læring betyder at viden og læring vil være nemmere tilgængelig overalt i landet og dette skaber nye betingelser for både den offentlige og private musikskolevirksomhed.

Delkonklusion

De centrale behov i interessenkategorierne kan opsummeres på følgende måde:

Interessant	Centrale behov	Vurdering ift. Imødekomme af behov
Offentligheden	Udvikling af nye former og nyt indhold, der tager udgangspunkt i sin samtid	Efter implementeringen af en KUV strategi er DJM godt rustet til at imødekomme dette behov hvad angår det enkelte udviklingsprojekt. Det er dog en større udfordring, at skabe udvikling af et omfang der for alvor vil gøre en forskel.
Opdragsgivere	Tydeliggørelse af værdien af kunst i samfundet	Dette behov kalder på en styrket kommunikation og branding fra DJMs side. Det vil være en stor og vigtig opgave der muligvis kræver organisatoriske løsninger således at kommunikationen bliver gearret til at løfte opgaven.
Det udøvende musikliv	Højt specialiserede kompetencer og entreprenørielle kompetencer	I forhold til de entreprenørielle kompetencer er udfordringen ikke stor. Dog bør der være særligt fokus på at DJMs dimittender i fremtiden evner at kommunikere med ikke-fagfæller. De højt specialiserede kompetencer indenfor diverse udtryksformer bør være et fokusområde, således at DJMs dimittender til stadighed kan leve op til krav, der er i konstant bevægelse .
Det skabende kunstliv	Kompetencer for transdisciplinært virke og entreprenørielle kompetencer	I forhold til de entreprenørielle kompetencer er udfordringen ikke stor. Dog bør der være særligt fokus på at DJMs dimittender i fremtiden evner at kommunikere med ikke-fagfæller. Selvom DJM har en bred portefølje af skabende uddannelser, så kalder behovet for transdisciplinære kompetencer på nære samarbejder med landets øvrige kunstuddannelser. Det bliver en vigtig og stor udfordring at etablere et uddannelsesmæssigt fundament for transdisciplinær kunstuddannelse.
Det undervisende musikliv	Pædagogisk udviklingskompetencer.	Implementeringen af den nye strategi for kunstnerisk og pædagogisk udviklingsvirksomhed har rustet DJM godt til denne opgave. Det bliver dog en løbende opgave at sikre god sammenhæng mellem PUV, praktisk og teoretisk pædagogikundervisning og den pædagogik der udspiller sig i undervisningen på DJM.

Konklusion

I denne omverdensanalyse er det en central konklusion, at kunsten og dens institutioner ikke længere kan finde legitimitet i deres egen blotte eksistens eller i deres historiske opdrag og tradition. Denne betingelse gælder både for DJM som institution og for de studerende og dimittender, der er knyttet til stedet. Dette er også baggrunden for at konkludere at afsnittet om generelle samfundsf forhold er den del af analysen, der siger mest om hvilke udviklingsbehov der er for DJMs uddannelser i den kommende rammeaftaleperiode.

Det er samtidigt en konklusion, at dette ikke betyder et historieløst fritsvævende kunstliv, men snarere et radikalt krav til samtidens og fortidens udtryk om at kunne tilpasse sig en given kontekst. Samtidigt har DJMs interessenter helt væsentlige kompetencebehov, der knytter sig til de markeder de opererer på. Disse behov er under konstant forandring, men ikke i større hastighed end at det er muligt og afgørende vigtigt at DJM forholder sig til dem i udviklingen af uddannelserne.

Det betyder at DJMs kommende strategi bør adressere følgende spørgsmål:

- Hvordan styrkes kunstnerisk kvalitet i et samspil mellem kunstner og omverden?
- Hvordan styrkes uddannelserne i forhold til interessenternes beskrevne kompetencebehov?
- Hvordan kan samarbejdet med de øvrige kunstuddannelser styrke DJMs opgaveløsning?

Disse tre spørgsmål skal ses i lyset af de vurderinger af DJMs muligheder for imødekommelse af omverdens behov, der er redegjort for i analysens delkonklusioner. Af disse delkonklusioner fremgår det, at DJM overordnet set er godt rustet til at imødekomme behovene, og det fremgår også at der på vidensproduktion og det transdisciplinære område er en lidt større udfordring, som dog vurderes til at kunne løses.

Udkast til revideret mission for DJM

Med udgangspunkt i ovenstående analyser og med ønsket om at skærpe sproget i DJMs missionsudsagn foreslås følgende:

DJM fremmer kunstens og kulturens udvikling i Danmark gennem den højeste musikuddannelse på internationalt niveau. DJM bedriver udviklingsvirksomhed og forskning og varetager som kulturinstitution vækstslagsudvikling og almen kulturel virksomhed.

